

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la constatarea competenței jurisdicționale a Judecătoriei Căușeni, sediul Central la judecarea prezentei cauze ca instanță de fond,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ciontoloii Maxim împotriva Consiliului orașenesc Căușeni și Primarului orașului Căușeni cu privire la modificarea actului administrativ,

*(Dosarul nr.2ac-507/24
NR. PIGD 2-24100188-01-2cc-26122024)*

Actul administrativ în partea contestată reprezintă act administrativ individual defavorabil, deoarece reglementează un caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public. Acțiunea în contencios administrativ reținută spre examinare de către o instanță de judecată cu respectarea normelor de competență se soluționează de către aceasta în fond.

29 ianuarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, conflictul negativ de competență dintre Judecătoria Căușeni, sediul Central și Curtea de Apel Chișinău (în prezent Curtea de Apel Centru) la soluționarea prezentei cauze, Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Diana Stănilă,
Ion Malanciuc, *Judecători*,
constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 26 august 2024, Ciontoloii Maxim a depus la Judecătoria Căușeni, sediul Central cerere de chemare în judecată, în procedura de contencios administrativ, împotriva Consiliului or. Căușeni și Primarului or. Căușeni, solicitând obligarea Consiliului or. Căușeni și Primarului or. Căușeni să modifice decizia nr.8/13 din 11 octombrie 2017 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic General al orașului Căușeni”, cu corectarea subzonei funcționale și excluderea terenurilor cu nr. cadastrale XXXXX și nr.XXXXX din zona verde cu rol de agrement și dotări sportive.

2. Prin încheierea din 28 august 2024 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, în temeiul art.12, art.206 alin.(1) lit.e), art.199 alin.(2), art.191 alin.(2), art.198 alin.(2) din Codul administrativ și art.2 din Legea cu privire la actele normative, s-a transmis prezenta cauză pentru examinare conform competenței jurisdicționale la Curtea de Apel Chișinău (în prezent Curtea de Apel Centru) (f.d.46-47).

3. Soluția Judecătoriei Căușeni, sediul Central a fost motivată prin faptul că decizia contestată de Ciontoloii Maxim, emisă de o autoritate publică – Consiliul or. Căușeni, reprezintă un act administrativ normativ, deoarece prin aceasta a fost aprobat Planul Urbanistic General al or. Căușeni, în trei volume: Volumul I (Memoriu General), Volum II (Protecția Mediului) și Volum III (Regulamentul Local de Urbanism).

4. Prin încheierea din 18 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău (în prezent Curtea de Apel Centru) s-a ridicat conflict negativ de competență, s-a suspendat procesul și prezentat dosarul Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului de competență apărut între Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Căușeni, sediul Central (f.d.119-122).

5. Curtea de Apel Chișinău (în prezent Curtea de Apel Centru) a motivat soluția prin faptul că, reieșind din obiectul acțiunii, reclamantul Ciontoloii Maxim revendică obligarea Consiliului or. Căușeni și Primarul or. Căușeni să modifice decizia nr.8/13 din 11 octombrie 2017 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic General al orașului Căușeni”, prin corectarea subzonei funcționale și excluderea terenurilor cu nr. cadastrale XXXXX și nr.XXXXX, ce aparțin reclamantului cu drept de proprietate, din zona verde cu rol de agrement și dotări sportive.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

6. Conform art.200 alin.(3) și (4) din Codul administrativ:

„ (3) Conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție.

(4) Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs. ”

7. În conformitate cu art.5 din Codul administrativ:

„Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.”

8. Conform art.10 alin.(1) din Codul administrativ:

„(1) Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.”

9. Potrivite art.11 alin.(1) și (2) din Codul administrativ:

„(1) Actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

(2) Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă.”

10. Din prevederile art.12 din Codul administrativ reiese că:

„Un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.”

11. Potrivit art.191 alin.(1) și (2) din Codul administrativ:

„(1) Cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ.

(2) Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.”

12. Conform art.196 alin.(1) din Codul administrativ:

„(1) Acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică care a desfășurat activitatea administrativă contestată, dacă legea nu prevede altfel.”

13. În conformitate cu art.197 din Codul administrativ:

„Nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.”

14. Potrivit art.206 alin.(1) din Codul administrativ:

„(1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (**acțiune în contestare**); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (**acțiune în obligare**); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (**acțiune în realizare**); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract

administrativ (**acțiune în constatare**); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (**acțiune de control normativ**).

15. Conform art.2 din Legea nr. cu privire la actele normative nr.100 din 22.12.2017:

*„În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică: **act normativ** – act juridic adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sunt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice.”*

MOTIVAREA INSTANȚEI

16. Studiind actele cauzei în raport cu normele de drept precitate, Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție constată că competență să judece prezenta cauză în contencios administrativ, ca primă instanță, este Judecătoria Căușeni, sediul Central, unde urmează să fie remisă cauza spre soluționare, din următoarele considerente.

17. Completul de judecată subliniază că pentru soluționarea conflictului de competență jurisdicțională apărut între Judecătoria Căușeni, sediul Central, (unde inițial s-a adresat cu acțiune reclamantul), și Curtea de Apel Chișinău (în prezent Curtea de Apel Centru), urmează de stabilit dacă decizia nr.8/13 din 11 octombrie 2017 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic General al orașului Căușeni”, în partea contestată, constituie în sine act administrativ individual sau act administrativ normativ.

18. Reieșind din prevederile legale precitate supra, diferențierea dintre actele administrative individuale și cele normative se realizează în funcție de obiectul lor de întindere în raport cu criteriul determinabilității persoanelor cărora li se aplică.

19. Se reține că actele normative reprezintă o categorie de acte juridice subordonate legii, care stabilesc reguli obligatorii, cu aplicabilitate repetată în situații identice, asupra unor subiecți de drept nedeterminați, pe când actele individuale constituie o categorie de acte care urmăresc stabilizarea unei situații juridice prescrise în raport cu un număr relativ restrâns și determinat de subiecți de drept.

20. Din materialele dosarului rezultă că la 26 august 2024, Ciontoloii Maxim a depus inițial la Judecătoria Căușeni, sediul Central cerere de chemare în judecată, în procedura de contencios administrativ, împotriva Consiliului or. Căușeni și Primarului or. Căușeni, solicitând obligarea Consiliului or. Căușeni și Primarului or. Căușeni să modifice decizia nr.8/13 din 11 octombrie 2017 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic General al orașului Căușeni”, cu corectarea subzonei funcționale și excluderea terenurilor cu nr. cadastrale XXXXX și nr.XXXXX din zona verde cu rol de agrement și dotări sportive.

21. Completul de judecată remarcă că caracterul individual al unui act administrativ derivă din întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: este o dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică,

pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, are drept scop de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea, sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

22. Se reține că prin decizia nr.8/13 din 11 octombrie 2017, Consiliul or. Căușeni a fost aprobat Planul Urbanistic General al or. Căușeni în trei volume, și anume: Volumul nr. I (Memoriu General); Volum nr. II (Protecția Mediului) și Volumul nr. III (Regulamentul Local de Urbanism) (f.d.7).

23. Analizând temeiurile și solicitările reclamantului invocate în cererea de chemare în judecată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că reclamantul Maxim Ciontoloii nu contestă integral decizia Consiliului or. Căușeni nr.8/13 din 11 octombrie 2017 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic General al orașului Căușeni”, ci doar în partea prin care consideră că i s-a încălcat un drept al său prin activitatea administrativă a autorității publice emitente.

24. La caz, din revendicările reclamantului Maxim Ciontoloii se deduce că prin decizia nr.8/13 din 11 octombrie 2017, terenurile cu nr. cadastrale XXXXX și nr.XXXXX, cu destinație pentru construcții, ce îi aparțin cu drept de proprietate privată, ilegal au fost incluse în Zona verde cu rol de agrement și dotări sportive din cadrul Zonei Economice Libere „Bălți”, subzona Căușeni”, prin ce i se încalcă dreptul de proprietate, solicitând modificarea actului administrativ contestat prin excluderea acestor terenuri din actul respectiv.

25. Prin urmare, actul administrativ contestat – decizia nr.8/13 din 11 octombrie 2017 emisă de Consiliul or. Căușeni, *în partea contestată* de Maxim Ciontoloii, reprezintă un act administrativ individual, întrucât reglementează în această latură o situație juridică concretă, față de un subiect de drept determinat și produce efecte juridice față de acest subiect, în special, în viziunea reclamantului actul administrativ în partea contestată îi încalcă dreptul de folosință și dispoziției asupra terenurile cu nr. cadastrale XXXXX și nr.XXXXX, ce îi aparțin cu drept de proprietate.

26. Așadar, în speță, se atestă întrunirea cumulativă a condițiilor legale de a considera că decizia Consiliului or. Căușeni nr. 8/13 din 11 octombrie 2017, în partea contestată de Maxim Ciontoloii, în sensul prevederilor art.10-11 din Codul administrativ, reprezintă un act administrativ individual defavorabil, întrucât în latura contestată i-au fost afectate drepturile/interesele sale legitime.

27. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că competența jurisdicțională de a examina cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ciontoloii Maxim împotriva Consiliului orășenesc Căușeni și Primarului orașului Căușeni cu privire la modificarea actului administrativ, aparține Judecătoriei Căușeni, sediul Central, unde inițial s-a adresat reclamantul.

28. Aici sunt relevante prevederile art.197 din Codul administrativ, care imperativ statuează că nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

29. Căile procedurale asigură persoanelor interesate accesul la o instanță de judecată, căreia prin lege i s-a stabilit competența de a hotărî, iar pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de jurisdicție deplină, adică instanța trebuie să fie competentă să analizeze atât aspectele de fapt, cât și pe cele de drept ale cauzei. Acest mod de reglementare al dreptului de acces la justiție este în concordanță cu principiile Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, potrivit cărora exercitarea dreptului de acces la justiție presupune tocmai asigurarea accesului oricărei persoane la un tribunal instituit de lege, adică garantarea unei proceduri judiciare în fața căreia să se poată realiza, efectiv, acest drept.

30. Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „*un tribunal investit de lege*”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență prin constatarea competenței Judecătorei Căușeni, sediul Central, ca instanță de fond, la examinarea prezentei cauze de contencios administrativ.

31. În conformitate cu art.191 alin.(1), art.200 alin.(3) și art. 230 din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Constată competența Judecătorei Căușeni, sediul Central, ca instanță de fond, la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ciontoloii Maxim împotriva Consiliului orașenesc Căușeni și Primarului orașului Căușeni cu privire la modificarea actului administrativ.

Cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ciontoloii Maxim împotriva Consiliului orașenesc Căușeni și Primarului orașului Căușeni cu privire la modificarea actului administrativ, se transmite spre judecare Judecătorei Căușeni, sediul Central.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc